

forekommet Udvalget tilstrækkeligt til at fritage en Ublænding for at være forsynet med Opholdsbog, at han har været her i Landet uafbrudt i 5 Aar, navnlig fordi man mener, at man derved vil give Slip paa det bedste Bevis for hans eventuelle Forsørgelsesret, som hvilket Bevis Opholdsbogen jo altid vil tjene. Naar der i Lovforslagets Motiver er henvist til, at denne Bestemmelse er i Analogi med Næringslovens Bestemmelse om, at en Ublænding kan faae Næringsbevis eller Borgerkab, naar han har været her i Landet i 5 Aar, saa forekommer denne Analogi Udvalget ikke tilstrækkelig, fordi Næringsloven jo netop forudsætter, at den Paagjældende, der tager Næringsbevis eller Borgerkab, har fast Bopæl og ikke er en omvandrende Person. — § 13, der omhandler de Tilfælde, i hvilke det skal være Justitsministeren tilladt at udvise en Ublænding af Landet, knytter saadanne Udvisninger til den Betingelse, at den Vedkommende ikke har havt stadigt Ophold her i Landet i 2 Aar. Med Hensyn til denne Sætning har Udvalget været Betænkelighed ved at indskrænke Justitsministerens Ret paa denne Maade, navnlig fordi der ikke synes at være Grund til en saadan Bømpelse, saalænge man i de fleste andre Stater og navnlig i Naboløstaterne ubetinget forbeholder sig en saadan Ret, og det forekommer Udvalget, at der saameget mindre vil kunne være Betænkelighed ved at udelade denne Passus, naar man erindrer dels, at det kun er Justitsministeren, der kan foretage en saadan Udvisning, dels at saadanne Udvisninger tidligere have hørt til de store Sjeldenheder. Udvalget finder sig forvisset om, at der heller ikke i Fremtiden vil blive gjort Brug af denne Myndighed uden med høj Grad af Besømmelse, og man foreslaar derfor at give Justitsministeren denne Myndighed ubeskaaren. — Naar der endelig i samme Punktum siges, at Udvisning kan finde Sted, „naar hans Forhold dertil maatte give Anledning“, har Udvalget troet ved Ændringsforslaget Nr. 26 at burde gjøre den Tilføining: „eller hans Tilfædevarelse her maa anses at være til Skade for den danske Stat“, fordi der kan forekomme Tilfælde, hvor den Paagjældendes Forhold her i Landet har været fuldstændig ulasteligt, men hvor en Udvisning dog kunde være en Nødvendighed paa Grund af, at man ellers kunde befrygte Kollision med fremmede Stater. Videre har jeg ikke at anføre om dette Affnit.

Dr. Andersen: I Anledning af det lille Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til nærværende Lovforslags § 8, vil jeg tilbagefalde i det ærede Things Grundring, at vi i 1867 vedtog et Lovforslag her i Thinget med 28 Stemmer mod 14, hvori det bestemtes, at særlige Paategninger ikke maatte indføres i Tjenestethendets Fudsmaalsbøger. En saadan Lovforandring blev billiget med stor Majoritet i Folkethinget, og

ligeledes blev det vedtaget her ved sidste Behandling som anført med 28 Stemmer mod 14, og anbefalet ikke alene af dem, der ellers pleie at tale i denne Retning, men ogsaa af en af vore største Landeieendomsbesiddere, som dengang havde Sæde her i Thinget. Skulde vi nu indføre en saadan Bestemmelse som den, der er foreslaaet i det oprindelige Lovforslag, og som Udvalgets Flertal har anbefalet, synes jeg, at der er en Tilbagegang i human Retning. Det kunde tyde paa, at man mulig nu var mindre human overfor Arbejderbefolkningen, end man var i 1866—67. Det er for mit Vedkommende en Grund, hvorfor jeg ikke kan give min Stemme eller mit Bifald til, at Lovforslaget skal have et saadant Indhold. Der er dernæst endnu en Ting, som gjør, at jeg ikke synes, at dette vilde være rigtigt. Der tales jo om Arbejderklassen, om Arbejderbefolkningen, om dem, der søge Arbejde, men jeg tror, at der ligesaa vel findes Løsgængere, Vagabonder i de Klasser af Samfundet, som man regner for ikke at høre til Bondestanden, som kunne siges at være sjøde udenfor Bondestanden, og det er mange Gange ikke de mindst farlige Vagabonder, der findes blandt denne Slags. Man har Exempler paa, at der har været Fjlv af denne Art, som have givet sig af med at reise omkring og opkjøbe Kreaturer og Gaarde og Steder, og naar Kreaturerne skulde leveres, har det viist sig, at de ikke havde det Mindste at betale med, og mange Gange have de da været forsvundne. Jeg vil, at naar Sligt sker, som i Lovforslaget foreslaaet, Loven da skal være lige for Alle og ikke blot gjælde for Bondestanden og Arbejderklassen, men for alle Samsundsclasser. Der er ogsaa dem, der have givet sig en religiøs og hellig Mine og vandret omkring som Missionærer og for at forkynde Evangeliet har tillagt sig nogle gubelige Talemaader; men det har viist sig, at det har været slet og ret Vagabonder, som have gjort sig Sligt til Næringsvei. Man har Exempler paa, at Folk have reist omkring og betlet under Paasfud af, at de ere saldne i Uaade hos deres Foreldre. I en vis Kjøbstad veed jeg, at en saadan Person tog baade Borgene og Præsten ved Næsen, men da han kom til Herredsfogden, og denne begyndte at tale Latin med ham og spurgte, fra hvilken Skole han var dimitteret, saa viste det sig, at han forstod ikke et Ord Latin, og at han var en fordruffen Gaandværksvend. Skulde der gjøres Noget i denne Retning, saa bør først og fremmest alle Samsundsclasser behandles ens, saa at ikke blot Gaandværksvende, men Alle og Enhver i Samfundet, skulle forsyne sig med Opholdsbog eller Vandrebog og skulle legitimere sig, naar Politivirigheden finder, at den Paagjældendes Liv og Levnet giver Anledning dertil. Saa vidt jeg erindrer, blev den Lovforanstaltning, der vedtoges i 1867 om Forandringer i Lyndeloven, anbefalet af alle Dommerne i Politiretten her i Kjøbenhavn med Undtagelse af een. I Følge